

ע"פ 2087/03/16 - סלטי ניר ביטרן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 2087-03-16 ביטרן נ' מדינת ישראל

בפני המערער נגד המשיבה	כבוד השופטת עמיתה ק. רג'יניאנו
סלטי ניר ביטרן	
מדינת ישראל	

פסק - דין

1. בפני ערעור על פסק הדין של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת רות רז) בפל"א 7727-09-11 מיום 18.1.2016, במסגרתו הורשע המערער ב-4 עבירות של נהיגה בזמן פסילה, 4 עבירות של נהיגה במהירות העולה על המהירות המירבית המותרת ו-4 עבירות של שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח ברת תוקף. המערער נדון לעונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות
- ב. 3 שנות פסילה במצטבר לכל פסילה אחרת
- ג. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה במהירות העולה על 30 קמ"ש מעל העבירה שהיא - ברירת משפט.
- ד. 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים
- ה. 5,000 ₪ קנס או 50 ימי מאסר תמורתם.

2. כתב האישום

בחלק הכללי של כתב האישום נטען כי במועדים הרלבנטיים לכתב האישום, החזיק המערער אופנוע מסוג ימאהה RI מ.ר. 4040050 (להלן: "האופנוע").

נטען כי במועד שאינו ידוע למאשימה, עובר ליום 9.10.2011, כופף המערער חלק מלוחית הזיהוי האחורית של האופנוע וזאת כדי לטשטש את סימן הזיהוי של הרכב ולמנוע צילומו באמצעות מצלמות המהירות שבשירות משטרת ישראל.

בתאריך 29.10.2010, נפסל המערער ל-3 חודשים על ידי משרד הרישוי והפקיד רישונו באותו יום.

כתב האישום אוחד ב-4 אישומים ובכל אחד מהם הואשם המערער בנהיגה במהירות העולה על המותר, בכביש 4 בק"מ 147.7 מדרום לצפון, בו מותרת נהיגה במהירות מרבית של 90 קמ"ש. המערער הואשם גם בנהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח.

עבירות הנהיגה בהן הואשם המערער יוחסו לו מכוח חזקת הבעלות ומכוח המחזיק ברכב בהתאם לסעיף 27ב. לפקודת התעבורה.

על פי עובדות האישום הראשון, בתאריך 9.11.2010 בשעה 21:30, נהג המערער במהירות 176 קמ"ש.

על פי עובדות האישום השני, בתאריך 10.11.2010, בשעה 18:16, נהג המערער במהירות 176 קמ"ש.

על פי עובדות האישום השלישי, בתאריך 12.11.2010 בשעה 19:34, נהג המערער במהירות 219 קמ"ש.

על פי עובדות האישום הרביעי בתאריך 14.11.2010 בשעה 20:27, נהג המערער במהירות 133 קמ"ש.

3. כתב האישום הוגש בספטמבר 2011.

הישיבה הראשונה, בנוכחות המערער התקיימה ב- 15.10.2012.

במהלך מספר ישיבות, מאוקטובר 2012 ועד ינואר 2014, התקיים הליך במסגרתו ניסו ב"כ הצדדים לסיים את התיק בהסדר טיעון, ללא שמיעת ראיות. ההליך הנ"ל לא צלח והתיק נקבע להקראה.

4. בישיבת ההקראה ביום 19.2.2014, לא השיב המערער לכתב האישום והדין נדחה ליום 25.3.2014. בישיבה ביום 25.3.2014, הודיע ב"כ המשיבה על הגשת כתב אישום מתוקן.

מטעמים שאינם ברורים לי, בישיבה זו, לא נתקבלה תגובת המערער לכתב האישום, כמתחייב על פי סדרי הדין.

התיק נדחה לשמיעת הראיות. שמיעת הראיות בתיק החלה ביום 13.7.2014.

5. מאחר והמערער לא השיב לכתב האישום, נקודת המוצא היא כפירה כללית אלא אם במהלך הדין הייתה הודאה מפורשת בעובדות מסוימות.

6. עבירות המהירות המיוחסות למערער מבוססות על צילומים שהופקו ממצלמות מהירות והוגדלו. לטענת המשיבה, האופנוע שנקלט במצלמות המהירות נשא לוחית רישוי של האופנוע שהיה בחזקת המערער ו-5 ספרותיו הראשונות הן 40400.

7. הכרעת הדין של בית משפט קמא

א. בית משפט קמא קבע כי האופנוע שהיה רשום על שם עדי ביטרן, אחיו של המערער, (להלן: "עדי") היה שייך למערער.

ב. נקבע כי המערער החזיק באופנוע והיה הנהג היחיד שנהג בו. קביעה זו מבוססת על הודאת המערער בחקירה ובבית המשפט והודעה של עדי בחקירה, (ת/12 שהוגש בהסכמה).

ג. נקבע כי המערער היה בפסילה בתקופה הרלבנטית (הודאת המערער בבית המשפט, עמ' 23 לפרוטוקול, שורה 12, תעודת עובד ציבור ת/13).

ד. תפיסת לוחית הזיהוי של האופנוע.

בחיפוש שנעשה ב- 7.12.2011 בביתו של עדי ברח' סוקולוב 28 בכפר יונה, אותר האופנוע.

החיפוש בוצע על ידי עת/3 רפ"ק אבי רז (להלן: "רפ"ק רז") ועת/4 רס"מ יוסי משה חי (להלן: "רס"מ משה חי") (ביחד להלן: "השוטרים").

השוטרים נכנסו למקום באישורם של עדי והגב' ביטרן, אמם של המערער ועדי. החיפוש בוצע בנוכחות האם. המערער לא נכח במהלך החיפוש. הוא הגיע למקום לאחר החיפוש ואמר לשוטרים כי הוא לא רוכב מזה זמן מה (ת/7).

האופנוע אותר בחצר, בצידו האחורי של הבית. הגלגל האחורי היה ללא אויר והשרשרת חלודה. חלקי פלסטיק היו ליד האופנוע. האופנוע זוהה על פי לוחית הרישוי 4040050 שהייתה צמודה לחלקו האחורי של האופנוע. לוחית הרישוי נתפסה כמוצג (ת/17) הספרות 50 מופיעות בלוחית הרישוי מתחת לספרות 40400. מתחת לספרות 40400 שבלוחית הרישוי היה סימן קיפול ברור כלפי פנים, כך שבעת שלוחית הרישוי מקופלת לא רואים את הספרות 50.

ה. בית משפט קמא דחה את טענת ב"כ המערער כי משלא נתן המערער את הסכמתו לביצוע החיפוש, תפיסת לוחית הרישוי הייתה שלא כדין, ולפיכך אינה קבילה כראיה. בית משפט קמא קבע כי המקרה הנדון (החיפוש והתפישה) אינו נופל במסגרתו של רע"פ 10141/09 **בן חיים נגד מדינת ישראל** (להלן: הלכת בן חיים) כטענת ב"כ המערער, וקבע שהבסיס החוקי לחיפוש והתפישה הוא סעיף 71(א) לחסד"פ, שכן תפיסת לוחית הרישוי בוצעה במהלך חיפוש על בסיס קיומו של יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה, של נהיגה במהירות גבוהה מהמותר ועל כן לא היה צורך בהסכמת המערער לחיפוש והתפישה.

ו. בית משפט קמא סמך על עדותם של רס"מ יעל סרויה (עת/1) ורפ"ק ראמי קאסם (עת/2)

שהעידו כי בבדיקה במסוף המשטרתי נמצא כי לוחית הרישוי שנקלטה במצלמת המהירות יכולה הייתה להתאים לארבעה כלי רכב בלבד שמספר הרישוי שלהם מתחיל בספרות 40400 והם: 4040050, 4040001, 4040082, ו- 4040083.

ז. נקבע כי הוכח מתדפיסי מחשב שהוגשו בלא התנגדות, כי אופנוע מ.ר. 4040001 נגנב בשנת 1998. אופנוע מ.ר. 4040082 הורד מהכביש ב- 1992 ואופנוע מ.ר. 4040083 הורד מהכביש בשנת 2004.

האופציה שנותרה היא של אופנוע מ.ר. 4040050 הרשום בבעלותו של עדי וחנה בחצר הבית בעת החיפוש.

ח. נקבע כי לוחית הרישוי שהורדה מהאופנוע (ת/17) היא לוחית הרישוי, נושא חוות דעתו של המומחה יהודה נובוסלסקי (עת/6 - להלן: "המומחה").

ט. בית משפט קמא אימץ את מסקנותיו של המומחה שפורטו בחוות דעתו (ת/14) ובעדותו המשלימה בבית המשפט. מסקנת המומחה שקיימת "סבירות גבוהה" כי לוחית הרישוי (ת/17) היא זו שצולמה במצלמות המהירות, נושא כתב האישום.

י. בית משפט קמא קבע כי עדותו של המערער מחזקת את עדותו של המומחה. בית המשפט ציין כי המערער הודה בכיפוף לוחית הרישוי של האופנוע על מנת להתחמק מזיהוי האופנוע על ידי המשטרה. בנוסף, הודה המערער כי במספר הזדמנויות נהג באופנוע במהירות גבוהה ולצורך כך קיפל את לוחית הרישוי של האופנוע.

יא. בית משפט קמא קבע כי בזמנים הרלבנטיים היה האופנוע במצב תקין.

יב. בית משפט דחה את טענת המערער כי במועדים הרלבנטיים לא יכול היה לנהוג באופנוע עקב פציעה בידים. צוין בהכרעת הדין כי המערער העלה טענות סותרות באשר לסיבת הפציעה ולא הביא כל ראיה שנפצע. גם הטענה שהסתייע בשירותי נהג בתקופה בה היה בפסילה, לא נתמכה בעדות או בראיה אחרת.

8. באשר לגזר הדין -

בית משפט קמא ציין כי מהירות הנסיעה המותרת במקום בו נעברו העבירות היא מהירות של 90 קמ"ש. נאמר, כי המערער נהג במהירות גבוהה הרבה מעל המותר, באופן המהווה סיכון של ממש לביטחון המשתמשים בדרך. לגבי עבירת הנהיגה במהירות מעל המותר, נקבע מתחם ענישה הנע בין חודשיים ועד שנים של פסילה ומאסר

על תנאי עד מאסר בפועל למשך שנה. מתחם הענישה לגבי עבירת הנהיגה בזמן פסילה נקבע בין מאסר על תנאי עד למאסר בפועל למשך שנה.

בית משפט קמא ציין כי מאחר ומדובר במספר אירועים של נהיגה במהירות מופרזת ונהיגה בפסילה, מתחם הענישה מתחיל ממאסר בפועל.

עוד צוין בגזר הדין כי לחובתו של המערער 25 הרשעות. מתוכן, הרשעה אחת בלבד בעבירת מהירות. אין בעברו הרשעה בעבירה של נהיגה בפסילה.

כעולה מגזר הדין, חרף העבירות החמורות החליט בית משפט קמא שלא למצות את הדין עם המערער מהסיבות הבאות: הרשעת המערער היא מכוח חזקת הבעלות. העבירות בוצעו במהלך חודש אחד ואין בעברו עבירות דומות. חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. התמשכות ההליכים בתיק שאינה נעוצה בהתנהגות המערער.

בנוסף, ציין בהמ"ש כי חלק מהראיות לא נמצאו בחומר הראיות והוצגו לעיונה של ההגנה רק לקראת סיום ההוכחות בתיק, חרף בקשת ב"כ המערער לעיין במוצגים.

הודעת הערעור

.9

הערעור מכוון כנגד פסק הדין של בית משפט קמא.

נימוקי הערעור מבוססים על שני אדנים:

הראשון, מכוון כנגד החלטת בהמ"ש להרשיע את המערער בעבירה של נהיגה בזמן פסילה מתוקף חזקת הבעלות.

השני, מכוון כנגד קביעת בהמ"ש כי המשיבה עמדה בנטל הראייה המוטל עליה והוכיחה שהלוחיות שצולמו במצלמת המהירות שייכות לאופנוע שהיה בחזקת המערער.

וביתר פירוט,

- נטען כי שגה בית משפט קמא בהרשיעו את המערער בעבירות נושא האישום השלישי. נטען כי חוות דעת מז"פ איננה מתייחסת לאישום זה ועל כן יש לזכות את המערער מהעבירות נושא אישום זה.
- נטען כי לא הוכח כי סדרת הספרות המצולמות במצלמת המהירות היא סדרת הספרות של אופנוע המערער.
- נטען כי לוחית הרישוי (ת/17) נתפשה שלא כדין במהלך חיפוש לא חוקי שבוצע ללא צו חיפוש ומשכך שגה בי משפט קמא בקביעתו כי מדובר בראיה קבילה. לטענת ב"כ המערער, הרשעתו של המערער מבוססת על ראיה זו ובהיעדרה נשמט הבסיס מתחת להכרעת הדין המרשיעה.

נטען, כי שגה בית משפט קמא משהכשיר את תפיסת לוחית הרישוי על פי סעיף 71(א) לחסד"פ, המקנה סמכות לעיכוב רכב לשם חיפוש. נטען כי בענייננו, החיפוש נעשה בבית אמו של המערער מבלי שהיה לשוטרים יסוד סביר לחשד שבוצעה עבירה שהינה בת מעצר.

נטען כי השוטרים (עת/3 ועת/4) נכנסו לחצר הבית שלא כדין, מבלי שקיבלו אישור לכך וכניסתם לבית הייתה ללא עדים. לפיכך, על פי ההלכה שנפסקה בהלכת בן חיים לוחית הרישוי שנתפשה אינה קבילה כראיה.

נטען כי לוחית הרישוי לא הייתה בחומר הראיות שנמסר לעיונה של ההגנה, לפיכך נמנעה מהמערער זכות העיון וקופחה זכותו לניהול הגנתו. לפיכך, שגה בית משפט קמא משהחליט לקבל את לוחית הרישוי כראיה. לשיטתו של ב"כ המערער, בנסיבות אלה, היה מקום להחיל את הסנקציה הקבועה בסעיף 72(א) לחסד"פ ולדחות בקשת המשיבה לקבל את לוחית הרישוי כראיה.

עוד נטען, כי לא הוכחה שרשרת הראיות של לוחית הרישוי מרגע תפישתה ועד להגשתה לבית משפט, לפיכך שגה בית משפט קמא משלא קבע שהראיה פסולה.

נטען כי בהיעדר תיעוד לגבי אופן הורדת לוחית הרישוי מהאופנוע, קיים ספק כיצד נוצר החור שבלוחית הרישוי וניתן להסיק כי לוחית הרישוי נתלשה מהאופנוע והחור המורחב נוצר במהלך הפירוק. נטען כי חוסר התיעוד "מביא להחלשת הראיה" ושומט את הבסיס מתחת לחוות הדעת של המומחה.

עוד נטען, כי המומחה לא ידע לומר אם גודל הכתם שזוהה בתמונות המצלמה זהה לגודל החור בלוחית הרישוי

לטענת ב"כ המערער "אי הידיעה כיצד נוצר החור שיתכן והוא הכתם השחור שנגלה על לוחית הזיהוי הוא הספק בכל חוות דעת המומחה המשטרתי. נטען כי משהוכח שלוחית הרישוי נגנבה בעבר מהאופנוע, המומחה לא נתן דעתו לכך בחוות הדעת ולא עשה את הבדיקות המתאימות, קיימת אפשרות אילו ראה זו הייתה בפני המומחה היה בה כדי להקים ספק סביר באשמתו של המערער.

נטען, כי המומחה לא עשה בדיקה השוואתית ללוחיות רישוי אחרות כדי לבדוק אם מקום הכתם בלוחית הרישוי תואם לכלל מקומי החורים בלוחית הרישוי של אופנועים מסוג זה. נטען כי טעה בית משפט קמא משדחה טענתו של המערער כי מפאת מצבו של האופנוע בעת תפיסתו, לא ניתן היה להשתמש בו. נטען כי האופנוע לא נלקח לבדיקה ולא נסתרה טענת המערער כי האופנוע כמעט ולא נסע ולא יכול היה להגיע למהירויות כאלה. לטענת ב"כ המערער תמיכה לטענה הנ"ל מצויה בעדויותיהם של השוטרים.

עוד נטען כי לא ניתן לסמוך על חוות דעתו של המומחה בכל הנוגע לצילומים שנעשו בעת שחזור הנסיעה שכן מדובר באופנועים שונים ולא קיים תיעוד של הרכבת לוחית הרישוי על האופנוע המשטרתי עובר לנסיעת השחזור.

לבסוף נטען, כי לא ניתן להחיל את חזקת הבעלות על עבירה של נהיגה בזמן פסילה, הדורשת יסוד נפשי הכולל ידיעה על הפסילה ושתבוצע נהיגה בפועל. לפיכך, יש לזכות את המערער מהעבירות של

נהיגה בזמן פסילה.

בהודעת הערעור לא הייתה התייחסות לערעור על גזר הדין ולא פורטו נימוקים לערעור על העונש. לראשונה, בדיון בבית המשפט, הייתה התייחסות לחלק זה של הערעור.

10. הטיעונים בבית המשפט

בדיון בפני חזר ב"כ המערער על עיקרי הטיעונים שפורטו בהודעת הערעור.

לשיטתו של ב"כ המערער, הכשלים שאפיינו את החקירה (כפי שפורטו בהודעת הערעור) ובהמשך האופן בו נוהל התיק בבית משפט קמא, ואי חשיפת מלוא הראיות בפני ההגנה, מעלים ספק לגבי אשמתו של המערער ודי בהם כדי להביא לזיכוי.

באשר לעונש - הטיעון היה קצר וכללי (עמ' 6 שורות 29-30) מבלי שפורטו בפני בית המשפט נימוקים המצדיקים הקלה בעונש. נטען שהעבירות משנת 2010 וחלוף הזמן עד למתן גזר הדין לא היה בעטיו של המערער.

ב"כ המשיבה עותר לדחות את הערעור על שני חלקיו ולהותיר את פסק הדין של בית המשפט קמא על כנו. לדידו הנימוקים שפורטו בהודעת הערעור אינם מצדיקים את התערבותה של ערכאת הערעור. ב"כ המשיבה הדגיש כי הכרעת הדין מבוססת על מכלול ראיות לרבות הודאת המערער במספר נקודות מהותיות. בנוסף הדגיש, כי בשל אופיין של הראיות, ניתן היה לנסות ולסתור את ראיות התביעה, באמצעות עדים וחוות דעת סותרת והסניגור לא עשה זאת.

באשר לגזר הדין, נטען כי בית משפט קמא שקל את מכלול הנסיבות ואין מקום להתערב בעונש.

11. דיון והכרעה:

לאחר שעיינתי בפסק דינו של בית משפט קמא ובנימוקי הערעור והאזנתי בקשב רב לטיעוני ב"כ הצדדים במהלך הדיון בפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דינו של הערעור להידחות על שני חלקיו.

לציין, כי ככל שטענותיו של המערער מכוונות כלפי קביעות מהימנות וממצאים עובדתיים, אשר נקבעו על ידי הערכאה הדיונית, יש להפנות להלכה המושרשת לפיה אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בנקל בממצאים מעין אלו. זאת, נוכח העדיפות המובהקת הנתונה לערכאה הדיונית, אשר מתרשמת באופן בלי אמצעי מהעדים המופיעים בפניה, בעוד שמסקנותיה של ערכאת הערעור מתבססות, ככלל, על החומר הכתוב המונח לפניה (ע"פ 442813, **שטרית נ' מדינת ישראל** וע"פ 5853/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסמו בנבו)).

12. בענייננו, אינני סבורה כי מתקיים במקרה הנדון אחד החריגים לכלל אי ההתערבות לפיכך לא מצאתי בסיס להתערב בממצאי המהימנות ובקביעות העובדה של בית משפט קמא.

א. האישום השלישי

אין ממש בטענת ב"כ המערער כי חוות הדעת ת/14 איננה מתייחסת לאישום השלישי ולפיכך יש לזכות את המערער מאישום זה. ההתייחסות לאישום זה מופיעה בסעיף 2ד. לחוות הדעת כמו לגבי יתר הסעיפים א,ב,ד,ה. גם לגבי אישום זה צורף תצלום של האופנוע ותצלום מוגדל נוסף.

הבדיקה נתבקשה "להשוות בין לוחית הרישוי מסעיף ו' לחוות הדעת, לבין לוחית הרישוי המופיעה בתצלומים שפורטו בסעיף 2" (ובתצלומי השחזור - מסעיף 3).

בפרק ממצאי הבדיקות ופירושים (סעיפים 1 ו- 3) יש התייחסות לכל אחת מלוחיות הרישוי שפורטו בסעיף 2 לחוות הדעת. על המסקנות העולות מחוות הדעת ידובר בהמשך.

הצילומים נושא חוות הדעת הוגשו בהסכמה. בכל מקרה פרטי הבדיקות והתצלומים מצויים בתיק מז"פ ולא הייתה מניעה לעיון בתיק העבודה במז"פ, על ידי ההגנה.

ב. האופנוע המעורב בביצוע העבירות

על פי תצלומים שנקלטו במצלמות המהירות, האופנוע החשוד בביצוע עבירות המהירות נשא לוחית רישוי שנראו בו 5 הספרות ההתחלתיות בלבד. התצלומים הוגדלו ופוענחו הספרות 40400. בבדיקה במסוף המשטרה נמצאו 4 אופציות של כלי רכב ש-5 הספרות הראשונות שלהם 40400. שלוש אופציות נשללו (אופנוע 4040001 נגנב ב- 1998. אופנוע 4040082 הורד מהכביש ב- 1992 ורכב 4040083 הורד מהכביש בשנת 2004). החשד התמקד באופנוע 4040050 שהיה רשום על שם עדי (אחיו של המערער) שהתאים גם מבחינת המיקום (עדותו של עת/2).

ג. תפישת לוחית הרישוי

סעיף 71(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "החוק") שכותרתו "עיקוב כלי רכב לשם חיפוש" קובע: **"היה לשוטרי יסוד סביר לחשד שבוצעה עבירה בת מעצר וסבר כי יש צורך לבצע חיפוש בכלי רכב כדי לאתר את מבצע העבירה או קורבנה או כדי לאתר ראיה הקשורה בעבירה, רשאי הוא להורות לעכב את כלי הרכב ולערוך את החיפוש כאמור."**

"עבירה בת מעצר" מוגדרת בסעיף 23(7) לחוק: **"בחוק זה - עבירה בת מעצר - כל עבירה למעט חטא"**.

השוטרים הגיעו לביתו של עדי במטרה לאתר את האופנוע, החשוד בנהיגה במהירות מופרזת במספר הזדמנויות. אין חולק שהעבירה איננה עבירה מסוג חטא. לפיכך, היא נופלת בגדרה של "עבירה בת מעצר" ובנסיבות המקרה הקנתה לשוטרים את הסמכות לעשות את החיפוש מכוח סעיף 71(א) לחוק.

בדין דחה בית משפט קמא את הטענה שמכיוון שהשוטרים לא היו מצוידים בצו חיפוש, פעלו לא בסמכות, בניגוד להלכת בן חיים ולפיכך הראיה איננה קבילה. מעבר לצורך אוסיף, כי על פי עדותם של השוטרים, שהייתה אמינה על בית משפט קמא, הם נכנסו לחצר באישור טלפוני שנתן עדי. עדי, שלא היה אותה עת בבית יצר קשר טלפוני עם אמו וביקש שתפתח בפני השוטרים את דלת הכניסה לבית וכך היה. לוחית הרישוי הורדה מהאופנוע החשוד בביצוע העבירה.

טענת ב"כ המערער כי עדי מתגורר במקום אחר ולא בכתובת בה בוצע החיפוש, לא נטענה במהלך שמיעת הראיות ולגופו של עניין איננה רלבנטית.

לוחית הרישוי שנתפשה נשאה מ.ר. 4040050. הספרות 50 מופיעות מתחת לספרות 40400. בלוחית הרישוי היו סימני קיפול ברורים כלפי פנים, באופן שאפשר לקפל את חלקו התחתון של המספר (50) כלפי פנים, כדי לא להיקלט במצלמה. (ראה ת/7, ת/9 ועדותו של עת/3 רפ"ק רז).

ד. צדק בית משפט קמא בקביעתו כי הוכח מעבר לכל ספק סביר כי לוחית הרישוי שנתפשה בחיפוש ביום 7.2.2011, היא המוצג שהתקבל לבדיקה במעבדת סימנים וחומרים במז"פ, הנזכר בסעיף 1 בפרק "המוצגים לבדיקה" בחוות הדעת ת/14. מעבר לסימון שלוה את המוצג, ותיאור המוצג על ידי עדי התביעה 3 ו- 4 וסימן הקיפול המופיע בלוחית הרישוי. מן הראוי להפנות לעדותו של המערער בחקירה ובבית המשפט.

בחקירתו הודה המערער כי קיפל את לוחית הרישוי כי הוא "נוסע מהר ולפעמים קצת מעל המותר". בעדותו בבית המשפט העיד: "כולם עושים את זה, מקפלים טיפה את המספר והמטרה ברורה אני לא יכול לשקר" (עמ' 42 ש' 7-8).

הלוחית שנתפשה הוצגה למערער במהלך עדותו והוא נשאל אם זוהי לוחית הרישוי שהייתה צמודה לאופנוע שלו והוא השיב "אני מאמין שכן לפי המספר כן. היא לא הייתה קרועה ומקופלת כמו הלוחית שאתה מראה לי... היא לא נראית באותו מצב" (עמ' 43 ש' 14).

ה. חוות הדעת ת/14

כעולה מחוות הדעת (ת/14) בפרק שכותרתו "ממצאי הבדיקות ופירושים" (סעיף 1 עמ' 2) המספר המופיע על גבי לוחית הרישוי הוא 4040050. המספר מורכב משתי שורות כאר הספרה 50 נמצאת בשורה התחתונה. ניתן להבחין בלוחית בפס כיפוף בין השורה העליונה לתחתונה, כיפוף זה יכול לגרום להסתרת חלק מהמספר שבלוחית. תיאור זה ניתן על ידי השוטרים בחקירה (ת/11 ו- ת/3). חוות הדעת הוכנה ונחתמה על ידי המומחה יהודה נובוסלסקי ממעבדת סימנים וחומרים. חוות הדעת מפרטת את המוצגים שקיבל לבדיקה, הבדיקה הנדרשת, מהלך הבדיקות וממצאי הבדיקות ופירושים.

המומחה קיבל בנוסף ללוחית הרישוי את הצילומים של מצלמות המהירות לגבי כל אחד מהאישומים ותצלום מוגדל נוסף. התצלומים המוגדלים הוגשו בלא התנגדות בחקירה ראשית של המומחה (ת/15א). במהלך העדות לא עלתה הטענה ולו ברמז לגבי הגורם שעשה את התצלומים המוגדלים. ברור כי פעולה זו בוצעה בשלב הראשוני של החקירה בניסיון לאתר את הרכב המעורב בעבירות (בטרם בוצע החיפוש).

חוות הדעת מבוססת על מקומו של כתם כהה בלוחיות הרישוי המצולמות המתאים במקומו לחור המורחב שבלוחית הרישוי ת/17, בין הספרה 4 (השלישית משמאל) והספרה "0" הרביעית משמאל והספרות התואמות.

על פי רמות הסבירות הנהוגות במעבדה - בדיקות השוואתיות, המומחה קבע כי "קיימת סבירות גבוהה כי לוחית הרישוי ת/17 היא הלוחית המופיעה בתצלומי האירועים שבסעיף 2. רמת וודאות זו משמעותה שהבדיקה הראתה מאפיינים ייחודיים מסוימים או בצירוף של מאפיינים סוגיים בלתי תלויים. מקומה של רמת וודאות זו במקום החמישי מתוך 7 רמות".

ו. מצבו של האופנוע בעת החיפוש (ביום 7.2.2011)

כעולה מת/7 שהוגש בהסכמה במסגרת החקירה הראשית, הגלגל האחורי של האופנוע היה ללא אויר והשרשרת חלודה. חלקי פלסטיק של האופנוע על הרצפה מצידו הימני והקדמי.

בחקירה נגדית השיב העד שלא בדק אם האופנוע היה כשיר לנהיגה. העד לא אישר את טענתו של ב"כ המערער שמבחינה ויזואלית האופנוע לא היה כשיר לנהיגה.

ז. טענת המערער כי לא ניתן היה להשתמש באופנוע מפאת מצבו נדחתה על ידי בית משפט קמא ובדין נדחתה.

אקדים ואומר כי העבירות המיוחסות למערער בוצעו בימים 14, 12, 10, 9 לנובמבר 2010 והחיפוש בוצע ביום 7.2.2011 לפיכך יהיה מצבו של האופנוע כפי שיהיה ב-7.2.2011, אין ללמוד מכך דבר וחצי דבר לגבי מצבו של האופנוע בזמן הרלבנטי. אולם בכך לא די.

בשיחה ראשונה שהתקיימה בין רפ"ק רז והמערער ביום 7.2.2011 (מיד לאחר החיפוש) מסר המערער כי הוא לא רוכב מזה זמן מה (ת/7). אין התייחסות ולא ברמז לכך האופנוע אינו תקין ומפאת מצבו לא ניתן היה להשתמש בו.

בחקירה ראשונה (ת/11 מיום 7.2.2011) מסר המערער: "האופנוע שלי והוא עדיין (בפיקוח...?) שלי והוא תקין אבל מזה כמה חודשים לא נוסע". (עמ' 1 ש' 14). ובמקום אחר: "...האופנוע לא נוסע מזה כבר כמה חודשים והמקרים הם לא שלי ואני לא (מילה לא ברורה) ונסעתי במקרים לעיל כי אני לא יכול כי אני פצוע עקב פציעה ביד" (עמ' 1 ש' 11-12) ובמקום אחר: "בחודשים האלה לא נסעתי בכלל על האופנוע עקב פציעה....אני חוזר ואומר כי בחודש

11/10 לא נסעתי עם האופנוע גם בגלל שאני בשלילה וגם עקב התאונה בידיים...".

עיננו הרואות כי לא עלתה כל טענה מצד המערער כי האופנוע לא היה כשיר לנהיגה בתקופה הרלבנטית.

בבית המשפט שינה המערער טעמו והעיד כי בעת החיפוש האופנוע לא היה כשיר לנסיעה והוסיף: "אני קניתי אותו בגרוש וחצי חשבתי שאני אטפל בו. קניתי אופנוע שבור אבל לא הצלחתי לתקן אותו. עשיתי איתו נסיעה אחת שתיים בלחץ. ממש תקופה קצרה...הוא היה כל הזמן באותו מקום ולא זז הם ראו כל פעם שהם באו...קניתי את האופנוע מהשכן ממרחק של 100 מ' מהבית שלי...אמרתי אתקן. כל פעם שהצלחתי לתקן משהו וניסיתי לצאת איתו הייתי צריך לחזור הביתה..." (פרוטוקול עמ' 41 משורה 22). בהמשך העיד "הוא היה במצב שבור ולא נוסע" (עמ' 42 שורה 28).

לשאלה למה לא הראה לשוטרים שהאופנוע לא מתניע השיב "תראה את האופנוע ותבין לבד שהוא לא זז בכלל" (עמ' 43 שורה 10).

בהמשך הוא זונח את הטענה שאי אפשר היה לנסוע באופנוע וטוען שהאופנוע לא יכול היה להגיע למהירות הנטענת.

מכל האמור לעיל הגעתי למסקנה שהחלטת בית משפט קמא בנושא הנדון מבוססת ואין להתערב בה.

ח. בצדק דחה בית משפט קמא את טענת המערער כי בתקופה הרלבנטית היה פצוע בידיו ולכן לא יכול היה לנהוג. בית משפט קמא ציין בהכרעת הדין כי המערער העלה טענות סותרות בקשר לפציעה ולא הביא כל ראיה שנפצע. הוא הדין לגבי הטענה כי בתקופה הרלבנטית הסתייע בשירותי נהג.

בחקירה ראשונה (ת/11) לא העלה המערער כל טענה בקשר לפציעה. רק בחקירה השנייה (ת/3) טען שבחודשים אוקטובר - נובמבר לא נסע עם האופנוע בגלל שהיה בשלילה וגם בגלל תאונה בידיים. לדבריו, מדובר בתאונת עבודה. הוא הוסיף כי יש לו הוכחות כי ב-15.11.2010 אחיו חגג יום הולדת והוא מצולם עם חבישה ביד. לדבריו, לא דיווח על התאונה והלך לרופא רק אחרי חודש - חודש וחצי. חזר וטען כי יש לו מסמכים והוא יגיש אותם לחוקר.

בעדותו בבית המשפט העיד שהפגיעה הייתה מתאונת אופנוע. סיפר כי נפל מאופנוע של חברמסר כי היו עדים לתאונה. הלך לבית החולים רק אחרי יום ואמרו לו שאין לו שברים. הוסיף שהוא יכול להביא את החבר לבית המשפט. לשאלת התובע השיב כי לא הביא מסמכים בנוגע לפציעה.

טענה נוספת הייתה שהיה מישהו שהסיע אותו. זה היה האינסטלטור שעבד איתו.

מלבד הגרסאות הסותרות לגבי הפציעה, המערער לא הציג אף לא מסמך אחר לתמוך בטענתו. במהלך החקירה במשטרה נשאל אם יש לו מסמכים התומכים בטענתו והוא השיב בחיוב ואמר שיציג אותם. מעבר לכך, ב- 28.3.2011 התקשר אליו החוקר וביקש שיציג מסמכים. המערער הודיע שיפקס את המסמכים עוד באותו היום (ת/5). בסופו של יום לא הוצג אף לא מסמך אחד וגרסתו של המערער נדחתה כלא אמינה.

ט. נטען בבית המשפט קמא ובהודעת הערעור כי שגה בית משפט קמא בהחלטתו לקבל את לוחית הרישוי כראיה משזו לא הועברה לידי ההגנה, עם העברת חומר הראיות והובאה לבית המשפט בשלב מתקדם של שמיעת הראיות. טענה דומה הועלתה גם בקשר לתצלומי הצבע ודיסק הצילומים.

בית משפט קמא נתן דעתו בהכרעת הדין למחדל זה של התביעה ולהתנהלותה הלא תקינה בנושא זה והגיע למסקנה כי על אף זאת לא נפגעה הגנתו של המערער. בית משפט קמא ציין, כי משהוצגה לוחית הרישוי לא באה מטעם ההגנה בקשה לדחייה לצורך פנייה למומחה מטעמה וזאת חרף טענתו של ב"כ המערער במהלך הדיונים, עד להגשת לוחית הרישוי, כי בכונתו לבדוק את הלוחית על ידי מומחה מטעם ההגנה.

לא מצאתי להתערב בקביעה זו של בית משפט קמא. אין למערער על מי להלין אלא על עצמו. משלא עתר ב"כ המערער לדחיית הדיון לצורך פנייה למומחה מטעמו, או כל בדיקה אחרת, לא תשמע טענתו כי הגנת המערער נפגעה.

למעלה מן הצורך, עיון בפרוטוקול הדיון מלמד כי בישיבה מיום 12.8.2015, במהלך עדותו של המומחה, כאשר התביעה ביקשה להגיש באמצעותו תמונות צבעוניות ותמונות מוגדלות, טען ב"כ המערער כי אלה לא היו בפניו ועתר לדחיית הדיון כדי להיערך לחקירה או להגשת חוות דעת. בית המשפט נעתר לבקשה באופן מיידי.

י. גרסת המערער

תמיכה של ממש בעדותו של המומחה מצא בית משפט קמא בגרסתו של המערער בכל הנוגע לשימוש שעשה המערער באופנוע, הנסיעה במהירות גבוהה וקיפול לוחית הרישוי על מנת לא להיתפס על ידי המשטרה.

ביתר פירוט -

ב-ת/11 (מיום 7.2.2011) אישר המערער כי קיפל את לוחית הרישוי כי הוא נוסע מהר לפעמים קצת מעל המותר. לדבריו, באירועים שפורטו בפניו (נושא כתב האישום) לא נסע בכלל על האופנוע כי היה בפסילה והיה פצוע.

בהמשך, מסר שרק פעם אחת נסע במהירות מופרזת עם לוחית רישוי מקופלת. בהמשך השיב:

"כן. יצא לי לנסוע מהר ולא יודע כמה".

המערער נשאל אם יתכן שמישהו אחר לקח את האופנוע ונהג בו ללא ידיעתו והוא השיב "אין מצב". הוא שלל את האפשרות שאחיו נהג באופנוע. המערער גם דחה את הטענה שמסר את האופנוע למישהו אחר.

בהודעה שנייה (ת/3) חזר והדגיש שהוא היחידי שנוסע על האופנוע (עמ' 2 שורה 28). הוא מסר: "כמו שאמרתי בעדותי הקודמת, כי לפעמים אני נוסע מהר ואז אני מקפל את לוחית הזיהוי" ובהמשך "אפשר לספור על יד אחת כמה נסעתי על האופנוע הזה..."

ש: למה קיפלת את לוחית הזיהוי?

ת: לפעמים אני נוסע מהר"

בהמשך מסר שכאשר נוסעים מהר נהוג לקפל את לוחית הזיהוי.

המערער מאשר כי קיפל את לוחית הרישוי כדי לחמוק מהמטרה ומהדין. לשאלה מתי נסע עם לוחית רישוי מקופלת השיב: "לא יודע". ובהמשך "אני יכול לספור את המקרים על יד אחד" (כך במקור).

הוא חזר וטען שבחודש נובמבר וקצת לפני כבר לא נסע על האופנוע כי היה בפסילה, וגם עקב התאונה בידיים.

משנדחתה טענת המערער כי בחודש נובמבר היה פצוע, נשט ממילא הבסיס מתחת לטענת המערער כי לא יכול היה לנהוג בחודש נובמבר.

בבית המשפט שינה המערער גירסתו והעיד כי הנסיעות המהירות, אליהן התייחס בחקירתו במשטרה לא היו באופנוע הזה. הוא העיד כי באופנוע הזה לא ניתן היה להגיע למהירויות הנטענות. בניגוד לגרסתו במשטרה, טען כי לא השתמש בלוחית הזיהוי לנסיעה מהירה.

לשאלה, למה קיפל אותה, השיב "אם נוסע מהר, אז מקפלים, לא כאשר נוסעים מהר אז מקפלים. אם אני צריך לנסוע מהר אז המספר מקופל". (עמ' 44 ' 4). בהמשך העיד שהגיע עם האופנוע עד חיפה "נסיעה רגועה".

לשאלה, למה לא סיפר במשטרה שאת הנסיעות המהירות עשה עם אופנוע אחר הוא משיב "בחקירה היה חוקר שדיבר איתי באופן כללי. היה סחבק, דיבר איתי על אופנועים איפה שהוא רצה הוא כתב דברים שלא אמרתי, אמרתי לו שנסעתי מהר על אופנועים אך זה לא היה על האופנוע הזה" (עמ' 45 שורות 23 - 25). ובהמשך: "אני דיברתי בכלליות".

לדברי המערער כל מה שאמר בחקירה במשטרה לא התייחס לאופנוע הזה.

עיון באמרותיו של המערער בחקירה (ת/11 ות/3), שומט את הבסיס מתחת לגרסה זו. השאלות

במשטרה התייחסו לאופנוע הספציפי ומשכך, לא יכול להיות ספק שהתשובות התייחסו לאופנוע נושא כתב האישום.

לאור האמור לעיל, דחה בית משפט קמא את גירסת המערער בבית המשפט, וקבע, כי עדותו במשטרה מחזקת את עדותו של המומחה.

באשר לטענת ב"כ המערער כי לא ניתן להחיל את חזקת הבעלות על העבירה של נהיגה בזמן פסילה, דינה להידחות. חזקת הבעלות הקבועה בסעיף 27ב. לפקודת התעבורה, קובעת שאם נעשתה עבירת תנועה ובעל הרכב לא הוכיח מי נהג ברכב, למי נמסרה החזקה ברכב או כי הרכב נלקח בלי ידיעתו או הסכמתו, יש לראות אותו כמי שנהג ברכב בשעת ביצוע העבירה. בית משפט קמא קבע שחזקת הבעלות לא נסתרה. נהפוך הוא. המערער חזר והדגיש שהאופנוע לא נמסר לאחר והוא היחיד שנהג בו, לכן יש מקום להרשיעו בעבירות המיוחסות לו, לרבות העבירה של נהיגה בזמן פסילה.

טענתו של ב"כ המערער בנושא זה מתעלמת מפסיקת בית המשפט העליון שחזר ואישר את חזקת הבעלות והרציונל העומד בבסיסה. חזקת הבעלות באה למנוע את המצב בו עבירת תעבורה נותרת ללא אחראים לה ותחולתה על כל עבירת תעבורה לפי הפקודה או תקנותיה.

בית המשפט חזר ואישר את היקפה של חזקת הבעלות וההיגיון העומד בבסיסה. ההלכה באשר לחזקת הבעלות נדונה בבית המשפט העליון ואושרה במספר פסקי דין ברע"פ 1185/11, **ממדוח נ' מדינת ישראל** (מיום 1.3.2011) ציין כב' השופט רובינשטיין כי נוכח לשונוהברורה של המחוקק בסעיף 27ב. לפקודת התעבורה שנוי בו מונח לפתחו של המחוקק ולא לפתחם של בתי המשפט. (ראה גם רע"פ 3034/14, **רמזי אבו אנטילה נ' מדינת ישראל**, מיום 25.6.2014, פורסם בנבו.)

13. סיכומו של דבר, הכרעת הדין של בית משפט קמא מבוססת כדבעי. הרשעת המערער לא בוססה רק על חזקת הבעלות. מפסק הדין של בית משפט קמא עולה כי היו ראיות נוספות שבאו מפיו של המערער שהצביעו על כך שהוא נהג באופנוע.

14. הערעור על גזר הדין

בית משפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם לגבי עבירת הנהיגה במהירות מעל המותר ולגבי עבירת הנהיגה בזמן פסילה וציין כי מאחר ומדובר במספר אירועים של נהיגה במהירות מופרזת ונהיגה בפסילה, מתחם הענישה מתחיל ממאסר בפועל.

בית משפט קמא נתן דעתו בגזר הדין למכלול הנסיבות. בהתייחסו למהירות המופרזת בה נהג המערער, באופן המהווה סיכון של ממש לביטחון המשתמשים בדרך.

בית משפט קמא התייחס לעברו התעבורתי של המערער וציין כי חרף 25 הרשעותיו הקודמות, אין בעברו הרשעה בעבירה של נהיגה בפסילה ורק הרשעה אחת בעבירת מהירות.

חרף העבירות החמורות בהן הורשע המערער, החליט בית משפט קמא להקל בדינו מהסיבות שציין בגזר הדין.

ב"כ המערער לא פירט בטיעונו היכן שגה/החמיר בית משפט קמא במרכיבי הענישה.

בשים לב לחומרתן של העבירות ולעובדה שלא מדובר במעידה חד פעמית, העונש שנגזר על המערער אינו מחמיר עמו. ואפילו מקל עימו. נהיגה במהירות בה נהג המערער מלמדת על זלזול ואדישות לחיי אדם ואין לנקוט בגישה סלחנית במקרים כגון אלה.

נהיגה בזמן פסילה מצביעה על זלזול בהחלטות בית משפט והיעדר מורא מפני רשויות אכיפת החוק.

העונשים שהוטלו על המערער הם עונשים ראויים ולא מצאתי להתערב בגזר הדין.

סיכומי של דבר, הערעור נדחה על שני חלקיו.

ניתן היום, ט"ו אלול תשע"ו, 18 ספטמבר 2016, במעמד _____.